

ПЕТО ОДЕЉЕЊЕ

ПРЕДМЕТ АНТИЋ ПРОТИВ СРБИЈЕ

(Представка број 41655/16)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР
20. јун 2024. године

Ова пресуда је коначна, али може бити предмет редакционих измена.

У предмету Антић против Србије,

Европски суд за људска права (Пето одељење), на заседању Одбора у саставу:

Stéphanie Mourou-Vikström, председник,

Lado Chanturia,

Kateřina Šimáčková, судије,

и Sophie Piquet, вршилељка дужности секретара,

Имајући у виду:

представку (број 41655/16) против Републике Србије, коју је Суду по члану 34. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: Конвенција) поднео 21. јула 2016. године држављанин Босне и Херцеговине и Канаде, господин Милош Антић (у даљем тексту: подносилац), рођен 1984. године, који је претходно био у притвору у Београду и кога је пред Судом заступао господин С. Алексић, адвокат из Ваљева;

одлуку да се о жалбама по чл. 3. и 34. Конвенције у вези са изручењем подносиоца у Сједињене Америчке Државе обавести Влада Републике Србије (у даљем тексту: Влада), коју заступа њихова заступница, госпођа З. Јадријевић Младар, те да се остатак представке прогласи неприхватљивим;

одлуку о давању приоритета представки (правило 41. Пословника Суда);

одлуку Владе Босне и Херцеговине да не искористи своје право да интервенише у поступку (члан 36. став 1. Конвенције);

запажања странака;

као и да Влада није дала приговор на разматрање представке од стране Одбора;

Након већања на затвореној седници 30. маја 2024. године,

Доноси следећу пресуду, која је усвојена тог дана:

ПРЕДМЕТ СЛУЧАЈА

1. Предмет се односи на изручење подносиоца Сједињеним Америчким Државама (у даљем тексту: Сједињене Државе/САД) и пропуст Тужене државе да се придржава правила 39. Пословника Суда.

I. ХАПШЕЊЕ И ИЗРУЧЕЊЕ

2. Подносилац је 28. маја 2015. године оптужен у Сједињеним Државама за трговину дрогом, након што је Федерални истражни биро запленио приближно 270 kg кокаина, који је подносилац представке наводно превезао у Канаду преко Сједињених Држава.

3. На основу Интерполовог налога за хапшење, подносилац је 31. јула 2015. године ухапшен у Србији и одређен му је притвор до изручења. Подносилац је примио налог за екстрадицију 12. јула 2016. године.

4. Подносилац је 21. јула 2016. године затражио од Суда да заустави његово изручење Сједињеним Државама с обзиром на ризик од доживотног затвора, уколико буде проглашен кривим по оптужбама.

5. Дана 25. јула 2016. године, подносилац је изручен Сједињеним Државама, упркос назнакама Суда Влади 22. јула 2016. године, према правилу 39. Пословника Суда, да подносилац не треба да буде изручен Сједињеним Државама за време трајања поступак пред Судом.

II. ОСУДА И ЗАТВОР У СЈЕДИЊЕНИМ ДРЖАВАМА

6. Чини се да је подносилац прихватио споразум о признању кривице у Сједињеним Државама да издржи 84 месеца затвора. Према речима заступника подносиоца, неутврђеног датума у јануару 2022. године, подносилац је пуштен и депортован у Канаду.

III. КОНТАКТ ПОДНОСИОЦА СА ЊЕГОВИМ ПУНОМОЋНИКОМ НАКОН ОБАВЕШТЕЊА О ПРЕДСТАВЦИ

7. У запажањима, пуномоћник подносиоца је навео да није имао никакав контакт са подносиоцем и да је информације које је тражио Суд дала мајка подносиоца.

8. У писму од 25. септембра 2023. године који је прослеђен као одговор на даљи упит Суда, пуномоћник подносиоца је објаснио да подносилац није био у контакту са њим од 2019. године. У накнадном писму, пуномоћник подносиоца је тврдио да је подносилац наставио контакт са њим путем е-поште. Није достављена ниједна копија такве е-поруке или било који други документ.

ОЦЕНА СУДА

I. ПРЕЛИМИНАРНЕ НАПОМЕНЕ

9. Влада је затражила да Суд избрише представку са списка предмета због недостатка контакта између подносиоца и његовог пуномоћника и непостојања било каквих посебних околности у вези са поштовањем људских права које захтевају од Суда да настави са испитивањем.

10. Суд понавља да је контакт између подносиоца и његовог или њеног пуномоћника током целог поступка од суштинског значаја да би се сазнalo више о конкретној ситуацији подносиоца, као и да би се потврдио континуирани интерес подносиоца да настави са испитивањем његове или њене представке. Такође примећује да ситуација у којој пуномоћник подносиоца изгуби контакт са својим клијентом може захтевати брисање представке са списка према члану 37. став 1. Конвенције (видети, између остalog, *H.D. и H.T. против Шпаније* [Bv], бр. 8675/15 и 8697/15, ст. 72–73, од 13. фебруара 2020. године).

11. Пуномоћник подносиоца је признао да није имао контакт са подносиоцем од 2019. године (видети горе наведене ст. 7. и 8.).

12. Суд има на уму несигурност ситуације у којој се подносилац налазио у време док је служио затворску казну у Сједињеним Државама. Такође прихвата да су глобална пандемија и широко распрострањене мере закључавања могле да представљају одређену привремену препреку за одржавање контакта и комуникације за подносиоца. Међутим, ове околности саме по себи не могу оправдати недостатак контакта између подносиоца и његовог адвоката од 2018. године до данас. Штавише, пуномоћник подносиоца није поткрепио своју тврђњу да је касније поново успоставио контакт са подносиоцем (видети горе наведени став 8. *in fine*). Сходно томе, Суд није у могућности да закључи да је подносилац одржао контакт са својим адвокатом, односно да је на неки

други начин показао жељу да настави са представком (упоредити *Sharifi и др. против Италије и Грчке*, број 16643/09, ст. 131–34, од 21. октобра 2014. године).

13. С обзиром на горе наведено, Суд сматра да више није оправдано наставити испитивање представке (члан 37. став 1. (в) Конвенције). Без обзира да ли поштовање људских права дефинисаних у Конвенцији и Протоколима уз исту захтева од Суда да настави са испитивањем представке (члан 37. став 1. *in fine*), Суд примећује да, у мери у којој се ради о притужби по члану 3, чињенице на које се жали подносилац више не могу да се узимају у обзир. Подносилац је прихватио споразум о признању кривице са америчким тужилаштвом да издржи затворску казну од 84 месеца и потом је пуштен на слободу (видети горе наведени став 6). Из тога следи да овај део представке треба избрисати са списка.

14. Насупрот томе, што се тиче притужбе по члану 34. Конвенције у вези са пропустом Тужене државе да испоштује привремену меру на коју је Суд указао на основу правила 39. Пословника Суда, Суд сматра да то питање превазилази конкретну ситуацију подносиоца и захтева наставак испитивања представке. Захтев Владе у овом погледу мора бити одбијен.

II. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛАНА 34. КОНВЕНЦИЈЕ

15. Подносилац се жалио, према члану 34. Конвенције, на пропуст Тужене државе да испоштује привремену меру на коју је Суд указао према правилу 39.

16. Суд понавља да се, на основу члана 34, државе уговорнице обавезују да се уздрже од било каквог чина или пропуста који би могли да ометају ефективно остваривање права на индивидуалну представку. Пропуст Тужене државе да испоштује привремену меру повлачи за собом повреду тог права (видети, између бројних других ауторитета, *Mamatkulov и Askarov против Турске* [Вв], бр. 46827/99 и 46951/99, став 128, ЕСЉП 2005-I).

17. У овом случају, Суд сматра да је утврђено, а Влада није тврдила другачије, да је, након што је 22. јула 2016. године обавештена о привременој мери коју је Суд одредио на основу правила 39. о одлагању изручења подносиоца, Влада имала најмање два дана да припреми неопходне припреме како би се спречило изручење подносиоца Сједињеним Државама 25. јула 2016. године (видети горе наведени став 5). По мишљењу Суда, овај период је сам по себи био сасвим довољан да Тужена држава обезбеди одговарајућу комуникацију међу државним прганима и испуни своје обавезе према члану 34. Суд сматра неоснованим аргумент Владе да је подносилац неоправдано одлагао (између 12. и 21. јула 2016. године, видети горе наведене ст. 3. и 4) свој захтев за привремену меру и не види ништа у поднесцима Владе што би могло да наведе на закључак да је Тужена држава предузела све разумне кораке да испуни привремену меру коју је донео Суд.

18. Горенаведена разматрања су довољна да Суд закључи да није било објективне сметње за поштовање мере на коју је Суд указао на основу правила 39, и да је занемаривањем те мере Тужена држава пропустила да испоштује своје обавезе из члана 34. Конвенције.

III. ПРИМЕНА ЧЛАНА 41. КОНВЕНЦИЈЕ

19. Подносилац је тражио 32.000 евра (ЕУР) на име нематеријалне штете и 4.953 евра на име трошкова и издатака насталих пред домаћим судовима и оних који су настали пред Судом.

20. Влада је сматрала да су захтеви подносиоца претерани.

21. Суд подносиоцу досуђује 1.200 евра на име нематеријалне штете, плус сав порез који би могао да буде наплаћен.

22. У недостатку било које пропратне документације коју потврђује да је подносилац платио, односно да је био у законској обавези да плати тражене таксе, Суд не налази основу према којој би могао да прихвати да је трошкове и издатке које је тражио подносилац заиста и сносио. Из тога следи да се притужба мора одбацити (упоредити *Merabishvili против Грузије* [Вв], број 72508/13, ст. 370–73, од 28. новембра 2017. године).

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА, СУД, ЈЕДНОГЛАСНО,

1. Одлучује да избрише представку са своје листе предмета у вези са притужбом по члану 3. Конвенције у вези са ризицима повезаним са изручењем подносиоца Сједињеним Америчким Државама (члан 37. став 1. (в) Конвенције) и одбацује Владин захтев да се представка избрише са листе предмета у делу који се односи на поштовање обавеза Тужене државе према члану 34. Конвенције;

2. Сматра да Тужена држава није испунила своје обавезе из члана 34. Конвенције;

3. Сматора

(а) да Тужена држава треба да исплати подносиоцу, у року од три месеца, ЕУР 1.200 (хиљаду двеста евра), као и сваки порез који би могао бити зарачунац, у погледу нематеријалне штете, који ће се претворити у валуту Тужене државе по курсу који се примењује на дан исплате;

(б) да од истека наведених три месеца до исплате, камата на горе наведени износ биће платива по стопи која је једнака граничној активној каматној стопи Европске централне банке током периода неиспуњавања обавеза, плус три процентна поена;

4. Одбације остале захтеве подносиоца за правично задовољење.

Састављено на енглеском језику и прослеђено у писаном облику 20. јуна 2024. године, у складу с правилом 77. ст. 2. и 3. Пословника о раду суда.

Sophie Piquet

Stéphanie Mourou-Vikström

вршилац дужности секретара

председник